

ANEGDOTE O POZNATIMA

DŽOZEF ADISON (1672-1719)

Pisac je svojevremeno pozajmio svom prijatelju, Templu Stanganu, veću sumu novca, a ovaj, pošto je novac primio počeo je da se, kao neki slabić, slaže sa svime što Adison kaže. Prestao je da se, kao pre, raspravlja. Taj odnos se ponavljao iz nedelje u nedelju, na Adisonovo veliko nezadovoljstvo, dok jednog dana više nije mogao da izdrži, pa se izleteo:

"Do vraga, čoveče, ili mi se suprotstavi ili mi vrati moje pare!"

DVAJT AJZENHAUER

Američki državnik general Dvajt Ajzenhauer (1890-1969) jednom je u užem krugu ovako definisao rat:

- Rat je razdoblje kada se međusobno ubijaju ljudi koji se uopšte ne poznaju, i to po zapovesti onih koji se međusobno veoma dobro poznaju, pa se ipak ne ubijaju.

* * *

General Ajzenhauer pričao je ženi francuskog diplomate da Francuskinje potroše na lepotu toliko novca koliko iznosi francuski budžet za naoružanje.

- To je istina - reče Parižanka - ali zato naše žene osvoje dva puta više od naše vojske!

ALFONS ALEA (Alphons Allais, 1854-1905)

U nekom društvu u prisustvu književnika Allaisa govorilo se kako Shakespeare nije nikada postojao i da je njegova dela napisao neko drugi. Iznerviran tim tvrdnjama on im reče:

- I ja držim da nikada nije postojao. Njegova dela napisao je neko drugi, samo što se i taj drugi, sasvim slučajno, zvao Shakespeare!

* * *

Alphonsu Allaisu neki nadobudni pisac stade govoriti kako se on oseća kao Balzac. Ne mogav trpeti samohvalisavca, Allais mu reče:

- A ja se osećam kao Napoleon!
- Kako to?
- Lepo! Moja žena se zove Giuseppina!

KRALJ ANRI

Kada je francuski kralj Anri RÁ (1553-1610) posetio pariski zatvor, razgovarao je s zatvorenicima o uzrocima i okolnostima koje su ih ovamo dovele. Svi su čvrsto tvrdili da su nedužni, samo je jedan jedini priznao svoje prestupe i izjavio da mu se čini da mu je kazna pravedna. Tada kralj uzviknu:

- Skinite mu lance i pustite ga na slobodu, kako ne bi zarazio ove nedužne ovce koje su zatvorili s njim!

MIROSLAV ANTIĆ

Na jednom književnom sastanku u Novom Sadu, za domaćina određen je Miroslav Antić. On je primio goste u svom ateljeu, na Petrovaradinskoj tvrđavi, gde je tada živeo sa drugom ženom (prvoj je ostavio troje dece i stan). Mika i njegova mlada supruga počastili su pićem i stavili ćevape i ražnjiće na roštilj. Da bi stvorio vedro raspoloženje, Dragan Lukić je, iako potpuno trezan, počeo da oponaša pijanca. Kad je razbio jednu rakijsku čašu, Mika Antić ga je žestoko izgrdio. Nastala je mučna atmosfera i svi su se razišli pre nego što su ražnjići i ćevapi bili pečeni. Shvatili su zašto je Mika tako reagovao - njemu je, kao hroničnom alkoholičaru, bilo zabranjeno da pije alkohol, pa je zavidljivo gledao kad drugi piju, a pogotovo kad lumpuju.

ASKARTI (ASQURTEE)

Peter Asqurtee je napisao i dao u štampu svoj prvi roman. Ali, kupaca romana nije bilo. Neprekidno je razmišljao što da uradi kako bi prodao štampane primerke knjige. Najednom mu sinu ideja - dao je oglas u novine narednog sadržaja: Milioner, visok, elegantan, obrazovan, muzičar, rado bi se oženio s gospođicom koja bi bila u svemu slična junakinji romana "Ljubav je pobedila" koji je napisao Peter Asqurtee. Roman je ubrzo rasprodan.

AUGUST MOĆNI

Poljski kralj August Moćni (1670-1733) nije podnosio nikakav prigovor. Samo mu je dvorska luda Frelih smeo ponekad protivrečiti. August je umišljao da mu je država moćna, kao ona Aleksandra Velikog, pa je stoga voleo kada ga je Frelih ponekad nazivao "Aleksandrom".

Jednom je luda to ime izgovorio suviše podrugljivo, pa je kralj na njega bacio težak kip. I bio bi ga ubio da se luda nije na vreme sklonio.

- Gospodine, rekao je Frelih prekorno, zar ni lude ne smeju više govoriti istinu?

- Govori ludo! Otvoreno reci da li veruješ u našu veliku državu?

- Razume se da verujem. Ta zna se, da sam luda!

OKTAVIJAN AVGUST

Rimski imperator Oktavijan Avgust (63 pne - 14 ne) bio je iznenađen kada je video da je neki seljak veoma nalik na njega. Da bi se našalio, zapitao ga da li je njegova majka više puta bila u Rimu.

Seljak, koji je primetio isto, međutim mu odgovori:

- Ne, već je tamo više puta zalazio moj otac.

BALZAK

Balzak je uhvatio svog podvornika u laži. Stoga ga je ovako poučio:- Laž je najružnija od svih mana. Zapamti: svog blišnjega ne smemo nikada slagati. - A zašto onda, gospodine, izjavljujete uvek, kada dolazi sudski izvršitelj, da vas nema kod kuće - upita podvornik.

- Sudski izvršitelji nisu naši bližnji.

GAJ JULIJE CEZAR

Rimski državnik Gaj Julije Cezar (100-44 pne), nakon uspešnih osvajanja na zapadu i u Maloj Aziji, uputio se prema Africi. Kad je sa lađe silazio na afričko tlo, spotakne se i padne u pesak. Posto bi njegova vojska taj pad mogla da tumači kao loš znak, bistri vojskovođa brzo uzviknu:

- Imam te, već te držim u svojim rukama, Afriko!

MILOŠ CRNJANSKI

Vladimir Bunjac u knjizi "Kamenovani Crnjanski" opisuje taj dvoboj:

"Ove je godine bio zamalo kraj našem piscu. Bio je na ivici puškinovske tragedije. Nedaleko od Vršca, na čistini, u jednom šumarku, pred njim je stajao mrki oficir Tadija SONDERMAJER SA UPERENIM PIŠTOLJEM. Po onome što su mi pričali Miloš Crnjanski i Dušan Matić, Miloš se posvađao sa svojim vazduhoplovcima i njih petoricu, sa Tadijom Sondermajerom na čelu, pljuskao po licu svojim belim rukavicama. (Matić je u svom salonu kasnije pričao da je svađa nastala oko toga koji su avioni bolji, nemački kako je tvrdio Sondermajer, ili francuski kako je tvrdio Crnjanski). Pozvao ih je na dvoboj. Svi su odbili da se tuku znajući da je to pogibeljno za Crnjanskog, sem Tadije koji je ostao da brani oficirsku čast. Tadija je bio komandant vazduhoplovstva i jugoslovenski heroj, jer je na frontu oborio tri protivnička aviona. Sekundanti Miloša Crnjanskog bili su reditelj Branko Gavella i književnik Dušan Matić. Pošto je njih nagovorio, Crnjanski je imao problema kako da nađe oružje za dvoboj. Najzad, neko se setio porodice Dunderski i tako su krenuli u Vršac sa drvenom kutijom ukrašenom sedefom, ispod miške. Za dvoboj je bilo još rano pa su odseli u vršačkom hotelu koji se, mislim, isto kao i danas zvao "Srbija". Na

veliko zaprepašćenje Matića i Gavele, Crnjanski je odmah zaspao snom pravednika. U određeno vreme krenuli su na zakazano mesto. Vršac su izabrali jer su u tom delu zemlje još uvek vladali stari austrougarski zakoni koji nisu zabranjivali viteški čin dvoboja. Sve je išlo po uobičajenom ritualu. Posle kratkog dogovora o propozicijama, svedoci Sondermajera i Crnjanskog zauzeli su svoja mesta. Crnjanski i Sondermajer stali su nasred poljančeta okrenuti leđima. I onda krenuli brojeći korake, okrenuli su se. Pravo prvog pucnja imao je pesnik Crnjanski. Naravno, promašio je. Pucanj je odjeknuo kao grom, otkinuo lišće i poplašio ptice. Oficir Sondermajer diže ruku, nišani u glavu, gledaju ga svetle i valjda zaplašene oči Crnjanskog, povlači oroz jedanput, drugi put, treći, ne ide.

- Ovo je loše punjeno, nešto nije u redu - kaže Sondermajer.

U stvari Sondermajer se spetljao, nije imao aristokratske manire i navike, nije znao kako se puca iz starinskog, nakindurenog pištolja porodice Dunderski. Hvatao je umesto oroza kitnjasti sedef ispod oroza. To je spaslo Crnjanskog. Matić je prišao u svojstvu sekundanta i tražio od obojice prihvatanje zadovoljenja. Sondermajeru je dozvoljeno da opali u vis da bi se dokazalo da je pištolj ispravan. Odjeknuo je još jedan hitac ali u vrhove krošnji, u vršacko nebo, otrpnuvši čavke..."

VINSTON ČERČIL

Engleskog državnika Vinstona Čerčila (1874-1965) molio je njegov mladi rođak da mu objasni šta ustvari znači diplomata. Čercil se najpre duboko zamisli, a zatim reče:

- Diplomata je Čovek koji svoje vreme troši na to da miri sporove kojih nikada ne bi bilo da nije diplomata!

* * *

Jedne večeri Čerčil je trebao da govori preko radija. Pošto se mnogo žurio, pozvao je prvi taksi. Šofer, koji ga u tami nije prepoznao, reče da nema vremena.

- A zašto ne? - upita ga stari političar.

- Zato jer će sada preko radija govoriti Čercil, a voleo bih da ga čujem.

Čerčil je bio, naravno, zadovoljan s tom šoferovom izjavom. Zavuče ruku u džep i dade mu pet funti napojnice. Vozač uze novac, a zatim odsečno reče:

- Neka đavo nosi Čerčila. Uđite, gospodine, odvešću vas.

BRANKO ČOPIĆ

Na ulicama mnogi prolaznici su se zaustavljali, glasno izgovarajući: "Gle, Branko Čopić! Eno Branko! Pogledajte, ono je Branko Čopić!" To ga je nerviralo. Jednom čak nije mogao da se uzdrži, već jednoj sredovečnoj ženi ljutito uzvratilo: "Pa sta ako je Čopić, nije medjed!"

* * *

U jednoj seoskoj školi dočekalo ga je puno dece zbijene u prostranoj učionici. S puno pažnje, u potpunoj tišini, slušali su onu maštovitu Čopićevu priču o dečaku koji leti na zmajevim krilima. U tom jedan od zanesenih mališana glasno reče: "Ala laže!" Učitelji oštro pogledaše i zapretiše dečaku, a Branko nastavi da čita.

* * *

Posle svakog književnog susreta pisci su dugo bili opsednuti decom koja su tražila autograme. Obično smo sedeli jedan do drugog, a pored nas su u redu prolazili đaci i prinosili nam svoje knjige, sveske i papiriće. Čopić nas je u šali upozorio: "Pazite da vam mangupi ne podnesu kakvu mjenicu, kao što je meni podvalio neki Rale Bubnjar".

JOVAN DUČIĆ

Dučić je već nekoliko godina poslanik na strani. Jednog leta došao je u Beograd na odsustvo i otišao je s Jašom Prodanovićem i profesorom Milom Pavlovićem, zvanim Krpa, na večeru kod „Gospa-Jele". Naručili su svaki po kriglu piva i po dvanaest ćevapčića. Kad im je momak doneo ćevapčiće s lukom, Dučić je vratio tanjir i tražio je porciju ćevapčića bez luka.

"Tako, tako, Duka! - dobacio mu je Mile Krpa. - Dosta si gutao lukac bez ćevapčića, sada možeš ćevapčiće bez luka."

* * *

Za vreme Prvog svetskog rata Dučić je bio u Atini. Padala je kiša i on se šetao s Ivom Čipikom ispod jednog kišobrana. Naišla je Jelena Milana Gavrilovića i Dučić će joj tek reći:

"Vidite li, gospo-Lela, ispod ovog kišobrana nalaze se tri četvrtine jugoslovenske književnosti."

Posle nekoliko godina, ista se scena ponavlja u Beogradu. Na Terazijama, stoje ispod jednog kišobrana Dučić, Čipiko i Vojislav Jovanović - Marambo. Marambo, koji je znao za ovu Dučićevu doskočicu, tek će reći:

"Ispod ovog kišobrana nalaze se tri četvrtine jugoslovenske književnosti."

"Potpuno tačno! - uzvratilo mu je Dučić. - Vi ste nam prišli, ali se procenat književnosti nije povećao."

* * *

Dr Čeda Mihajlović, poznati lekar iz Vrnjačke Banje, ministar i predsednik mnogih društava i ustanova, rekao je Dučiću, i to u najvišem usponu svoje karijere:

"Molim Vas, Duža, pomenite me negde u svojim delima, pa ma rekli i „Onaj magarac Čeda“, kako biste me sačuvali od zaborava."

* * *

Umro Milan Rakić. Neko sretne Dučića i kaže mu:

"Kad je umro Đura Jakšić, Zmaj mu je spevao pesmu „Svetli grobovi“. I Vi ćete, valjda, nešto da učinite za Rakića?"

"Dobro ste me setili! - odgovorio je odmah Dučić -. Daću hiljadu dinara i upisaću ga negde za dobrotvora!"

* * *

Tražio Dučić od Nikole Pašića da ga primi i molio ga je za neko unapređenje. Pašić ga je primio dosta hladno i ništa mu nije obećao. Razočaran i ljut, Dučić je sreo Slobodana Jovanovića i rekao mu:

"Onaj Pašić s onom velikom bradom, liči na matorog Jevrejina. Ništa neće učiniti za mene."

Posle izvesnog vremena, Dučić je unapređen i otišao je Slobodanu Jovanoviću da mu se pohvali:

"Ona bela brada zaista daje Pašiću svetiteljski izraz!"

* * *

Naljutio se Dučić na svog mlađeg druga i kolegu Jovana Markovića, zvanog Golubar, koga nije mario i ljutito mu je doviknuo:

"Slušajte, Jovo. Posle Vaše smrti, Vaš prvi komšija reći će: „Ama kako se zvaše onaj što nedavno umre?"

A Dučić odgovori; "Ali će Vaši unuci, znajte, pasti na maturi ako ne budu znali godinu rođenja Jovana Dučića"

* * *

Drugom jednom prilikom, došao je Dučić Jovi Markoviću, koji je bio pomoćnik ministra inostranih dela, da mu traži povećanje nekog otpravničkog dodatka. Jova Marković je počeo da mu čita pridiku i da mu objašnjava kako je raspikuća i kako, na taj način, nikad neće steći svoju kuću.

"Kuću neću - odgovorio mu je Dučić - ali ću steći svoju ulicu. A Vi već imate nekoliko kuća, ali ulicu nikad nećete steći!"

* * *

U kancelariji Jevrema Tadića, generalnog političkog direktora Ministarstva inostranih dela, u ormanu, bilo je jedno ogledalo u drvenom ramu s hartijom na poledini. Tadić je uvek pred tim ogledalom nameštao svoj šešir i doterivao šišku. Kad je Dučić to video, napisao je sledeća dva stiha na poledini ogledala:

"Ogledalo nekad ovo beše

Horizontat direktora Ješe!"

* * *

Dopala se Dučiću Ljubica Ćirkovićeva. Vrlo često odlazi njoj na čaj i svaki put zatiče docenta, docnije profesora Miletu Novakovića, koji se njom i oženio. Neko će od drugova reći Dučiću:

"Šta se Vi tamo movate kad znate da je devojkica već begenisana?"

"Ne mislite, valjda, da mi može da bude takmac onaj Mileta, na čijoj glavi svakog jutra prokljija nova bubuljica?"

DŽORDŽ I

Engleski kralj Džordž I (1660-1727) više puta bio je u Holandiji u kojoj su mu uvek skupo naplaćivali usluge. Zato reši da se više ne zadržava u gostionicama.

Vozeći se kroz grad Alkmar morali su da zamene konje. On tada naruči da mu donesu tri sveža jaja. Ispivši ih, upita za cenu.

- Dve stotine goldinara, odvratil gostioničar.

- Kako? Dve stotine goldinara, upita kralj preneražen. Zar u Alkmaru ima tako malo jaja?

- E, jaja ima dosta, jedino kraljeva nema! - odbrusi gostioničar.

LOJD DŽORDŽ

Engleski državnik Lojd Džordž (1863-1945) bio je malen rastom. Neki diplomata mu reče da se maltene razočarao kada je ugledao njegov stas.

- Dragi moj - ispravi ga Lojd Džordž - zavisi od toga kako ljude merimo: od brade dolje ili gore!

* * *

Lojd Džordž je bio originalan čovek i nije nikad krio svoje ubeđenje. Za vreme ručka na dvoru upita ga kralj Džordž II

- Zašto su moji prihodi tako maleni?

Slavni državnik na te reči iz srebrnog suda za šampanjac uze komad leda i predade ga svom susedu s molbom da ga predaju dalje dok komad leda ne dođe do kralja. Najzad, kad dospe u kraljeve ruke, nađe se sasvim malo parče. Tad Lojd Džordž dade odgovor:

- Sada valjda vidite zašto su prihodi Vašeg Veličanstva tako maleni.

* * *

Lojd Džordž je jednom u Parlamentu, kao šef liberalne stranke, ljuto napao konzervativce. Neka dama mu tada ljutito reče:

- Da sam ja vaša žena, sipala bih vam otrov u čaj.
- A da sam ja vaš muž, ja bih taj čaj popio - odsečno odvrati Lojd Džordž.

EZOP

Čuveni pisac basni Ezop jednom je zamišljen šetao gradom. Sreo ga je činovnik visokog ranga i, budući da mu je bio sumnjiv, upitao ga:

"Kuda ideš ? "

"Ne znam" - odgovorio je Ezop rastreseno.

Čovek je pomislio da je to neka skitnica i naredio je da ga zatvore. Kada su ga odvezli u zatvor, Ezop se okrenuo prema njemu i rekao mu:

"Vidiš da sam ti rekao istinu. Zaista nisam mogao znati da me put vodi u zatvor."

DŽORDŽ FEJDO (Feydeau, Georges, 1862-1921)

Jedan od najduhovitijih pisaca vodvilja, ušao je u knjižaru u nameri da kupi neku knjigu. Ugleda svog prijatelja kako već kupuje jednu, pa ga je zanimalo koju je to knjigu kupio taj njegov prijatelj, približi mu se s leđa, te zaviri u naslov "Kako postati bogat".

- Savetujem ti, reče mu Feydeau tiho, na uvo, da odmah kupiš i "Krivični zakonik", jer ja još nisam čuo da se neko na pošten način obogatio.

GETE (GOETHE)

Pisac i pesnik Goethe sedeo je jedne večeri u gostionici i pio vino s vodom. Kod susednog stola sedelo je društvo obesnih studenata koji su pili vino. Jedan od njih upita Goethea:- Zašto mešate vino s vodom i time ga kvarite? Pesnik im objasni: - Sama voda čini živa bića nemima. To dokazuju ribe. Samo vino vodi u glupost. To dokazujete vi, mlada gospodo. A pošto ne želim biti ni jedno ni drugo, mešam vino s vodom.

* * *

Kažu da je Gete imao izvanredno pamćenje. Jednom prilikom ga je sreo neki prolaznik i upitao koje mu je omiljeno jelo. Gete je odgovorio "Jaja"

Nakon godinu dana, isti taj prolaznik ponovo sreće Getea i upita:

"A sa čime"

"Sa solju", odgovori Gete.

DANTE ALIGIJERI

Pisac remek dela svetske književnosti, "Božanstvene komedije", tvrdi se, u braku nije bio mnogo srećan. Neki prijatelji savetovali su mu da otera ženu koja ga vara. Dante ih upita:

- Recite mi, poznajete li život moje žene bolje vi ili ona?
- Ona! - odgovoriše prijatelji.
- Dobro, ona tvrdi da vi ne govorite istinu. Pustite me, dakle, na miru...

GUSTAV VI ADOLFO

Švedskom kralju Gustavu VI Adolfu (1778-1837) javila su se tri stranca i ponudila da rade u njegovoj obaveštajnoj službi. Za oveću svotu novca bili su spremni da izdaju važne podatke o svojoj domovini. Gustav je ponudu prihvatio i potom im isplatio ugovoreni iznos. Tada jedan od obaveštajaca reče:

- Veličanstvo, novac koji ste nam dali falsifikovan je.
- Za izdajnike svoje domovine dobar je i falsifikovani novac - odgovori kralj i otera ih.

IBZEN (IBSEN)

Kada Henrik Ibsen još nije bio toliko poznat u svetu, primio je od izdavača za rođendan na poklon lep sat. Za nekoliko dana pisac se požali izdavaču da mu sat ne ide. A izdavač ga upita: - A vi mislite da vaše stvari idu?

ĐURA JAKŠIĆ

Đura Jakšić je napisao pesmu "Otađzbina" i imao je ugovoreno sa izdavačem u kom roku da je uredi i preda. Đura je u brzini, u poslednji čas, odneo pesmu napisanu na masnom papiru sa kojeg je upravo pojeo burek.

* * *

Sedeli tako u kafani za dva različita stola srpski pesnici Đura Jakšić i Radomir Brzak. U jednom trenutku konobar donese Đuri Jakšiću ceduljicu od Radomira Brzaka na kojoj je pisalo:

"Stihoklepcu koji je svakom mrzak
mućak jaje, mućku daje,

Brzak."

A Đura mu na poleđini pomenute ceduljice odgovori:

"Oj, pesniče glasa štura!

pa zar daje koji prosi?

Pa zar ćuran jaja nosi?

Đura."

JOSIP II

Austrijski car Josip II (1741-1790) voleo je da putuje inkognito. Kad je doputovao u Lvov, on se u hotelu upisao pod imenom grof, Hohberski iz careve pratnje. Zatim je otišao u sobu i počeo da se brije. Radoznala sobarica počela je da se vrzma oko njega i najzad ga upita kakvu službu ima kod cara. Josip se mirno brijao dalje i odvratio:

- Ponekad ga obrijem.

* * *

Josip II jednom je osudio četiri vojnika na smrt. Kasnije je to opozvao i naredio da streljaju samo jednoga od njih. Vojnici su trebali da bacaju kocku, a bio bi streljan onaj koji bi dobio najmanji broj. Trojica su bacili kocke i dobili visoke brojeve. Četvrti nije hteo da uzme kocku u ruku.

Kada je car saznao za to, pozvao je neposlušnog vojnika sebi i upitao zašto nije hteo da baci kocku.

- Veličanstvo - odgovori vojnik - ako sam se već jedanput ogrešio, neću i drugi put. Kockanje je, koliko mi je poznato, zabranjeno u zemljama Vašeg Veličanstva.

Caru se taj odgovor toliko svideo da je pomilovao svu četvoricu osuđenika.

* * *

Josip II, poznati reformator, voleo je da otvoreno kaže svoje mišljenje o ministrima. Njegov kancelar Kaunic mu je jednom doneo na potpis više akata. Međutim, car jednim aktom nije bio zadovoljan pa je ispod napisao:

- Kaunic je magarac.
Josip II

Na sednici Ministarskog saveta Kancelar je glasno pročitao akt:

- Kaunic je magarac, Josip drugi.

KANT

Jednom se filozof Kant uputio u šetnju i ne primetivši da mu je kaput na laktu poderan. Znanac koji se hteo našaliti s njim, reče:

"Tu ti učenost proviruje!"

"A glupost viri unutra." - odgovori filozof.

DANILO KIŠ

U Parizu Danilo Kiš imao je svoj omiljeni bistro u kojem je radio konobar Japanac. Kiš je u trenucima dokonosti Japanca učio naš jezik, ali s crnogorskim akcentom. Prijatelji bi dolazili u posetu velikom piscu, pričalo bi se o svemu, najviše o Balkanu, a konobar, lik iz Kurosawinih vizija, uveseljavao bi ih pitanjima tipa: "A, što ćeš, mučeniče, popiti?"

ŠVEDSKA KRALJICA KRISTINA

Kada su švedskoj kraljici Kristini, (vladala 1636-1654) rekli da su Englezi svom kralju odrubili glavu, ona samo slegnu ramenima i reče:

- To im ne zameram. Tâ Čarls nije znao šta da radi sa svojom glavom.

* * *

Engleski diplomata upitao je kraljicu Kristinu:

- O Vama, veličanstvo, govore da silno mrzite muškarce.
- Baš suprotno, veoma ih volim. Ali ne zato što su muškarci, već zato što nisu žene.

GUSTAV KRKLEC

Gustav Krklec imao je prelepu kćerku. U tu šarmantnu lepoticu bili su zaljubljeni mnogi mladi pesnici, među kojima i Brana Petrović. Jednom su se na vrhu kalemegdanske tvrđave našli Gustav, njegova kćerka i Brana. U jednom trenutku Brana se nadneo preko vrlo visokog zida, odakle su mnogi izvršili samoubistvo, i glasom vatrenog zaljubljenika kliknuo lepotici:

- Ako ti kažeš da skočim u ambis, odmah ću skočiti!

Gustav je požurio da posavetuje kćerku:

- Nemoj mu ni u šali kazati da skoči. Koliko je lud, on bi to i učinio!

* * *

Gustav Krklec je bio najlakši i najveseliji gost u kafanama. Stari gospodin je bio vazda raspoložen i spreman da ispriča poneku anegdodu. Bilo mu je važno samo da ima gemišt i ništa više, stalno je čaša bila pred njim, a nikad nije bio pijan. Znao je održavati stanje kad vino drži čoveka na onoj čarobnoj granici, pa mu sve lepo i on zadovoljan i raspoložen, a pamet potpuno trezna. "Piješ li ti, Gustave, ikad vodu?" pita ga Jan, a namigiva nam: "Kad mi je bilo dvadeset godina napio sam se vode i dobio upalu pluća. Otad nikad", odgovara šeretski i primiče čašu s gemištom.

* * *

Ispričao nam je događaj iz mladosti, kad je kralj Aleksandar ukinuo Ustav. On je bio mlad pesnik, tek počinjao, a boem. "Zapio se ja s društvom," priča starčić pa se društvo razišlo, a ja nemam gde prespavati. Odem u park. Slatko sam spavao na klupi kad me nečija ruka kucnu po ramenu. Probudih se, vidim policajac.

"Gospodine, ličnu kartu" - traži strogo, a ja nemam.

"Kako se zovete, molim?"

"G" - kažem, a on se čudi, misli provociram ga.

"Kako?" začuđeno pita.

"Gospodine, ja se sada zovem G."

"Vi se sa mnom sprdate, ljuti se policajac, a hvata se za pendrek. Prepao sam se i požurio objasniti

- Gospodine, ja sam do juče bio Gustav, a pošto je kralj juče ukinuo Ustav, ja sam sada samo G."

LEONIDA, SPARTANSKI KRALJ

Pred slavnu bitku kod Termopila (480 pne) brojčano jači Persijanci htedoše da se narugaju malobrojnim Spartancima i saopštiše im po kuriru:

- Ima nas toliko da će od naših strela potamneti sunce.

Spartanski kralj Leonida, heroj Termopila, ne ostade im dužan odgovora:

- Tim bolje, borićemo se u hladovini.

LUJ XV

Državnici u istoriji, osim malobrojnih, nesu bili naročite štediši. Za vreme francuskog kralja Luja XV (1710-1774) važno je načelo: "Uživajmo! Posle nas može doći i potop". Prilike su bile tako očajne da čak ni dvorski činovnici nesu primali platu na vreme. Kada su se požalili kralju i operski pevači, on im reče:

- Gospodo moja! Najpre moram umiriti one koji plaću, tek onda dolaze na red oni koji pevaju.

LUJ XIV

Francuski kralj Luj XIV (1638-1715), čije su omiljene reči bile: "Država - to sam ja", jednom reče okupljenim dvorjanima:

- Kraljevi imaju vlast od Boga. Ako vam naredim da skočite u Senu, morate to bez ustezanja učiniti.

Na te reči vojvoda od Giza uputi se vratima. Kralj ga upita:

- E, kuda, vojvodo?
- Idem da učim plivanje.

* * *

Kralj Luj XIV upita jednom svog dvorskog budalu:

- Kako bi ti se dopalo da si ti francuski kralj, a ja tvoja budala?
- Veoma bih se stideo, odgovori budala.
- Kako? Ti bi se stideo da budeš francuski kralj?
- Ne to! Stideo bih se svoje dvorske budale.

DESANKA MAKSIMOVIĆ

Ostaće zabeležena i anegdota o susretu dve dive pisane reči, onako kako je ispričala Astrid Lindgren.

- Gospođa (Desanka Maksimović) je sigurno veoma dobar pisac, žao mi je što nisam pročitala ni jedan njen stih. E, kako smo se samo lepo "ispričale". Ona je sedela sa moje leve strane, a ja slabo čujem na levo uvo. Sve vreme mi je govorila nešto na francuskom, a ja od svih jezika najmanje znam francuski, pa sam joj sve vreme odgovarala na nemačkom.

MARŠAK

Prema jednoj anegdoti, ruski pesnik Samuil Jakovljevič Maršak je, prilikom prvog boravka u Londonu 1914. godine, sreo čoveka na ulici i upitao ga: "Šta je vreme?" Maršak je, u stvari, hteo da sazna koliko je sati ali, pošto još uvek nije dobro govorio engleski, umesto "What time is it?" pitao je "What is time?" Zbunjeni prolaznik je odgovorio: "Pa to je filozofsko pitanje. Zašto ga meni postavljate?"

ANTUN GUSTAV MATOŠ

Matoš je voleo postavljati svojim poznanicima neobične zagonetke tako je jednom prilikom u društvu izrekao i ovu zagonetku: - U jednu rupu ulaziš, na dvije izlaziš i kada misliš da si izašao tek se onda nađeš unutra. Što je to?

Niko nije znao odgovor.

- Točan odgovor je: hlače.

* * *

Matoš je video na ulici jednu ženu kako tuče svoje dite po glavi. Revoltiran takvim postupkom on joj pristupi i reče: - Kad već mislite batinama da odgajate svoje dijete, onda ga bar ne tucite po glavi. To može imati štetne posledice!

- Vrlo važno! I mene su moji roditelji tako odgajali. - odgovori žena.

- Uviđate, dakle, da ja imam pravo! - reče joj Matoš i ode pre nego što je zbunjena žena razumela Matoševu rečenicu.

KNEZ METERNIH

Knez Meternih (1773-1859), austrijski državnik i kancelar, poznat je kao beskrupulozni političar, zbog čega je 1848 morao da beži u emigraciju. Jednom prilikom neka dvorska dama je spomenula Meternihu da je njoj tek četrdeset godina. Poznati cinik joj odgovori:

- Kako da vam ne verujem, pa vi me već punih dvadeset godina uveravate u to.

MONTESKIJE (MONTESQUIE)

Svojom knjigom "Duh zakona" Montesquie je izazvao pravu revoluciju duhova. Jednom se prepirao s parlamentarcem iz Bordeauxa zbog jedne filozofske uzrečice. Političar je po svaku cenu hteo biti u pravu i na kraju će:

- Ako ne bude tačno tako kao što kažem dajem vam svoju glavu.

Na to će Montesquie: - Primam je, maleni pokloni učvršćuju prijateljstvo.

GI DE MOPASAN

Konačno sam dobio sifilis! Ni bedni triper, ni crkvenjačke kristalice, ni buržoaske petlove krete ni bobičavu cvetaču, već pravi sifilis od kakvog je umro i Fransoa Prvi. I ponosim se time i ponad svega prezirem građane. Aleluja, imam sifilis! Prema tome, više ne moram da strahujem da ću ga dobiti!"

(Na ovoj izjavi stoji datum od 2. marta 1877)

NAPOLEON BONAPARTA

Na maršu u Italiju Napoleon Bonaparte (1769-1821), budući francuski car, imao je pomoćnika generala Ozeroa koji je smatrao da ne mora slušati naređenja mladog šefa. Napoleon je neko vreme podnosio generalovu nedisciplinu, a kad je prevršio meru, zapreti generalu:

- Gospodine! Vi ste za glavu viši od mene, ali ako ne budete izvršavali moja naređenja, ta razlika će uskoro nestati.

* * *

Francuski general Sent-Iler, veliki Napoleonov prijatelj, neposredno pred izbor Napoleona za doživotnog konzula, držao je pred svojim vojnicima ovakav govor:

- Prijatelji. Narod, a to ste vi, mora da odluči da li da se Napoleon proglasi za doživotnog konzula. Slobodno možete da izrazite svoju volju. Nikako neću da utičem na vas, samo nešto bih vam sada rekao: oni, koji ne budu glasali za Napoleona, biće javno streljani. Živela sloboda!

* * *

U uzbuđljivom razgovoru sa engleskim poslanikom Napoleon uzviknu:

- Zna li da ću napasti Englesku?
- To je Vaša stvar - odvratila poslanik.
- Ali morate znati da ću Englesku i uništiti!
- To je, međutim, naša stvar - odgovori mirno Englez.

* * *

Kad je osvojio Moskvu, Napoleon je mislio da je ostvario svoj cilj i da je postao prvi gospodar Evrope; zato je naredio da se izrade nove kolajne na kojima je na jednoj strani bio utisnut njegov lik, a na drugoj strani ove reči:

- Bože, nebo je tvoje, a ova zemlja je moja!

Nekoliko tih kolajni poslao je u Orenburg zajedno s dokumentima izaslanika koji su trebali da s Rusima pregovaraju o miru. Rusi su nekoliko dana kasnije vratili Napoleonu kolajne, ali u izmenjenom obliku. Na drugoj strani kolajne njegov lik je bio izguban, a umesto njega stajale su reči:

- Leđa su tvoja, a bič je moj.

NERON

Okrutni rimski car Neron (vladao 54-68 ne) ubio je svoju majku, svog vaspitača Seneku, nekoliko drugih predstavnika rimske aristokratije, zapalio Rim... Niko mu nije smeo ništa prigovoriti, samo je Seneka, njegov nekadašnji vaspitač, imao dovoljno milosti da mu u lice kaže:

- Ako budeš još i dalje tako ubijao, svog naslednika ipak nećeš moći ubiti.

NIKOLJAJ, RUSKI CAR

Ruski car Nikolaj (1868-1918, vladao 1894-1917) pozva engleskog diplomatu na ručak. Ovaj nehotice prosu jednu posudu, pa mu zbog toga bi veoma neprijatno. Car htela da se dobrodušno našali i reče:

- Je li to u vas u Englesko navika?
- Ne, Veličanstvo, doduše, više puta se nešto tako dogodi, ali to kod nas niko i ne primeti!

BRANISLAV NUŠIĆ

Elem, Nušić je, priča tako otprilike ide, često, gotovo svakodnevno sretao na ulici nekog starijeg gospodina koji mu se usrdno javljao. Naravno, i Nušić se njemu odjavljivao. Sve bi bilo u redu, e da se ovaj Nušiću nije svakodnevno obraćao sa: "Dobar dan, gos'n Đoko". Pošto je to potrajalo, komediograf ne izdrži no ga jednog dana zadrži, te mu reče: "Izvinite gospodine, ali vi mene držite za Đoku, a ja sam Brana."

ANDRONIK PALEOLOG

Vizantijski car Andronik II Paleolog (vladao 1282-1328) održavao je ljubavne veze sa najlepšim ženama Konstantinopola, svoje prestonice. Da bi njihove muževe lakše zavarao, svima je dodelio pravo na lov, čiji su znak bili rogovi. Taj znak su smeli pričvrstiti na svojim kućama, kao znak priznanja i privilegije. Muževi su se tome radovali, a žene su im rado pomagale da ga opravdaju. Samouvereni car je takve znao javno istaći rečima.

- Moji dragi rogonje!

Otada kažu o muževima, koji imaju neverne žene, da "nose rogove"!

SIMA PANDUROVIĆ

U jednoj anegdoti sama igra sudbine napravila je i jedan neverovatan jezički paradoks. Krajem 1944. godine, prvi čovek srpske policije, Slobodan Penezić, poznatiji pod partizanskim nadimkom Krcun, posetio je beogradski kazamat, u kojem su pored ostalih bili smešteni i viđeniji građani pod optužbom saradnje sa vlastima pod tek minulom okupacijom. Krcun je – prolazeći pored postrojenih zatvorenika među kojima se nalazio i naš pesnički bard – zastajkivao pored ponekog od njih, zapitkujući ih ponešto:

– Kako se ti zoveš?

– Sima Pandurović.

– Jeste li Vi onaj pesnik Sima Pandurović? – iznenađeno je proslivio Krcun (koji je uoči rata bio beogradski student)

– Jesam.

– Pa otkad ste Vi u zatvoru? – sa nevericom je uzviknuo Penezić.

– Od oslobođenja! – mirno je odgovorio stari pesnik.

NIKOLA PAŠIĆ

Kada je pesnik Milan Rakić prvi put stupio u diplomatiju, otišao je i predstavio se Pašiću.

- Ovaj... znaš onaj... ja sam čuo da ti pevaš pesme u pevanje, ali jeste onaj... u spoljnu politiku nema pevanje... nego ima da čuvaš sve u državnu tajnu, kao što devojka ima da čuva... ovaj... pre nego što se uda onaj... odgovori mu Pašić.

* * *

Za vreme aneksije Bosne i Hercegovine, Brana Nušić bio je na poznatim demonstracijama, pa u oduševljenju jašući na konju, utera ga u Ministarstvo spoljnih poslova. Istoga dana pred večer, poseti Pašića dr Mika Popović, ispriča mu tok demonstracija i reče:

- Ovo je, gospodine Pašiću, prilično neozbiljno... eto, molim vas, Brana Nušić na konju uleteo u Ministarstvo spoljnih poslova.

- Ovaj... zar na gornji sprat!? - upita Pašić začuđeno.

- Jeste, molim Vas! - opet potvrdi dr Mika.

- Ovaj... znaš... ja sam znao da on dobro piše knjige, ali ovaj... da može da jaše konja, to nisam znao...

* * *

Čini mi se da je to bilo negde u 1905. godini. Bila ministarska kriza i Kralj bio poverio sastav kabineta Pašiću. Posle dugog konferisanja sa političkim prvacima, došao Pašić da Kralju referiše o situaciji.

- Kakva je situacija, gospodine Pašiću? - upita ga Kralj Petar.

- Ovaj... onaj... Veličanstvo... situacija je poteška i vlada ne može da bidne... ovaj... nego moramo ići u izbore na narod - odgovori Pašić.

- Ama zar opet izbori, ako Boga!? Zar nema drugog izlaza? - reče kralj Petar koji nije voleo česte izbore.

- Ovaj... Veličanstvo, jeste... znaš... ima izlaz, ali neće da izađemo - odgovori Pašić.

* * *

Susreo se Pašić sa dopisnikom pariskog "Žurnala", novinarom Barbijem, i zdravili se.

- Molim Vas, gospodine ministre, ja bih želeo da govorim Vama o jednoj hitnoj stvari! Molim Vas, kad mogu doći k Vama? - upita g. Barbi.

Pašić se malo zamisli i posle nekoliko trenutaka reče:

- Ovaj... jeste onaj... znate najbolje dođite sutra!

- U koliko sati? - upita Barbi.

- Ovaj... najbolje dođite, tako, znate... dakle, ali samo tačno najbolje između 8 i 12 na podne! - odgovori Pašić.

* * *

Bora Prodanović pošao jednoga dana da moli Pašića da bi dobio malo zaposlice.

- Ovaj... kako se ti zoveš? - upita ga Pašić.

- Ja sam Bora Prodanović! - odgovori on.

- A... ovaj ti si Jašin, je li? - upita ga Pašić.

- Jesam! - odgovori Bora.

Pašić malko zastade pa će opet:

- A ti nisi onaj što si poginuo!

- Nisam ja poginuo još ni jednom! - odgovori mu Bora.

- A... jeste, ti si još mlad...

* * *

Početak Balkanskog rata i Pašić obukao vojničku uniformu i postavio šajkaču. Izgledao je vrlo lepo. U Skoplju pred crkvom Svetoga Spasa, susreće Pašić Velizara Jankovića i pita ga:

- Ovaj... ti li si, deme?

- Ja sam! - odgovori Velizar.

- Ovaj... jeste, znaš... ja obukao uniformu, pa ne mogu da te poznam! - reče mu Pašić.

* * *

Nekoliko gospođa Kola srpskih sestara došle kod Pašića da ga zamole za izvesnu pomoć u pogledu okrepljenja neke crkve u Makedoniji.

- Ovaj... jeste onaj... srpske sestre su naša braća iz humanitarnih poslova za propagandu i ovaj... onaj treba da rade solidarno, a ne da se cepaju... - odgovorio je Pašić.

* * *

Došao Sreten Kojić kod Pašića da mu saopšti tužnu i neprijatnu, vest o smrti radikalskog prvaka Sime Kostića, advokata iz Kragujevca.

- Gospodine Pašiću, sad ovog časa primih depešu iz Kragujevca. Javlaju da je umro Sima Kostić! - reče Sreten.

- Ovaj... Sima umro!? O.,, ovaj... a je li umro sam? - upita Pašić.

* * *

Bila zima i padao veliki sneg. Pašić bio u svome kabinetu i kroz prozor posmatrao, kako padaju krupne pahuljice snega. U tome času ulazi k njemu Velizar, ministar privrede.

- Ovaj... dete, pada li sneg tamo u ministarstvu privrede? - upita ga Pašić.

* * *

Na nekoliko dana posle smrti radikalskog prvaka Stanka Petrovića, nađe se Pašić sa njegovim sinom Mihailom.

- Ovaj... a pokojni Stanko umre, je li! - upita Pašić.

- Jeste, gospodine Pašiću - odgovori mu Mihailo.

- Ovaj... Bog da mu prosti... znaš... on je tu skoro bio u Beogradu, ali mi ništa o tome nije govorio! - reče Pašić.

* * *

Svetozar Tomić, profesor i bivši inspektor Ministarstva prosvete za Kosovsku oblast, došao je u Beograd i pred Kalemegdanom susreo Pašića, poklonio mu se i pored partijskih stvari prešao i na kulturno-nacionalne prilike na Kosovu, pa mu, između ostalog, rekao:

- Gospodine predsedniče, ja Vas molim da založite svoj visoki autoritet i da se u ovome kraju na kulturnom polju pokloni više pažnje!

- A ovaj... moliću, je li to kulturno polje veće od Kosovskog? - upita Pašić.

PETAR VELIKI

Ruskog cara Petra Velikog (1672-1725) izveštavali su svakog dana o velikom broju krađa koje su se svuda dešavale. Jednom se car zbog toga silno rasrdi i naredi svom sekretaru:

- Napišite proglas da će svaki lopov i za najmanju krađu bez milosti biti obešen.

- Ako Vaše Veličanstvo želi da ostane bez podanika, napisaću taj proglas, reče sekretar s poštovanjem.

Car se nasmeja i sve ostade po starom.

MILORAD PETROVIĆ

Milorad Petrović je u mladosti bio gotovo uvek viđen u šumadijskoj narodnoj nošnji, a ispod gornje košulje, kažu, nosio je amajliju-platneni zamotuljak u kome je čuvao grumen zemlje sa njiva svoj rodne Velike Ivanče. Iz Petrovićevog "beogradskog perioda" pomenimo i njegova drugovanja sa Borom Stankovićem, Disom i Simom Pandurovićem i jednu anegdotu.

Požali se Milorad jednom prilikom, poznatom beogradskom optičaru Šajnesonu na izdavača Gecu Kona, koji je odbio da mu plati obećanu akontaciju. Šajneson tada predloži pesniku da mu ovaj napiše reklamu u stihu, za koju će biti dobro plaćen. Znajući u kakvoj je nevolji, Milorad brzo smisli sledeće:

"Oči kvari Geca Kon,
A popravlja Šajneson."

Kao nagradu, za svaku reč Milorad je dobio po jedan dukat.

PIRRANDELO

Dramatičar i prozni pisac Luigi Pirrandelo došao je advokatu da mu sastavi tužbu za razvod braka.

- Kakvi su vaši razlozi? - upita ga advokat.
- Oženjen sam! - uzvratila Pirrandelo.

* * *

Neposredno pred smrt, veliki dramatičar i prozni pisac Pirandell došao je u Pariz. Tamo su mu njegovi oduševljeni obožavaoci pripremili banket. Nakon svečanih zdravica morao je progovoriti i slavljenuk. Na početku svog govora on se izvinio rečima:

"Toliko sam vremena utrošio na učenje kako treba pisati da nisam uspeo naučiti kako treba govoriti."

PUŠKIN

Jednom Puškin i Gogolj izašli na dvoboj. Puškin veli:

- Ti prvi pucaj!
- Zašto ti? Ne, ja!
- Ah, ja? Ne, ti!

Tako da nije ni došlo do dvoboja.

* * *

Puškin je bio pesnik i stalno je nešto pisao. Jednom ga Žukovski zatekao kako piše I uzviknuo:

- Ala si ti neko piskaralo!

Otad je Puškin veoma zavoleo Žukovskog i prozvao ga, od milja, Žukov.

* * *

Kao što je poznato, Puškinu nije raskla brada. Puškina je to mnogo mučilo i uvek je zavideo Zaharinu kome je brada, naprotiv, prilično rasla. "Njemu raste, a meni ne raste" - često je govorio Puškin i pokazivao noktima Zaharina. I uvek je bio u pravu.

* * *

Jednom petruševski razbio sat i pozvao Puškina. Puškin je došao, pogledao sat Petruševskog i vratio se na sto.

"Ne radi" - rekao je Puškin.

* * *

Kad je Puškin slomio obe noge, morao je da se kreće na točkovima. Puškinovi prijatelji voleli su da ga izazivaju i hvataju za te točkove. Puškin se srdio i posvećivao prijateljima pogrдне stihove. Te je stihove nazivao "erpigarmima".

* * *

Leto 1829. godine Puškin je proveo na selu. Ustajao je rano, ispijao vrč tek pomuženog mleka i jurio na reku da se okupa. Pošto bi se okupao, Puškin bi se izvalio u travu i spavao do ručka. Posle ručka, Puškin bi zaspao u mreži za ljuljanje. Kad bi sreo smrdljive mužike, Puškin bi klimao glavom, zapušivši nos prsima. A smrdljivi mužici bi skidali kape i govorili: "Nije to ništa"

* * *

Puškin je voleo da baca kamenje. Čim ugleda kamen, odmah ga baca. Ponekad se tako razgoropadi da stoji sav crven, mlatara rukama, baca kamenje, užas jedan!

* * *

Puškin je imao četiri sina, sve idiote. Jedan čak nije umeo ni da sedi na stolici, stalno je padao. Pa i sam Puškin se na stolici nije najbolje snalazio. Bio je to pravi urnebes: sede svi oni za stolom, a na jednom kraju pada sa stolice Puškin, dok na drugom kraju pada sa stolice njegov sin. Prosto nepodnošljiv prizor.

* * *

Vjazemski je imao stan koji je gledao na Tverski bulevar. Puškin je veoma voleo da mu dolazi u goste. I kako dođe - priđe ragastovu, nagne se kroz

prozor i gleda. Ponekad tu i prenoći. Čak su mu kupili poseban dušek, ali on za njega nije hteo da čuje. "Čemu" - veli, - "toliki luksuz!" I baci dušek kroz prozor. A onda se celu noc vrti, ne može da spava.

* * *

Jednom se Gogolj preobukao u Puškina, otišao kod Puškina i pozvonio na vrata. Puškin mu otvara i dovikuje:

"Gle, gle, Arina Rodionovna, došao nam ja!"

* * *

Ljermontov hteo da odvede Puškinovu ženu na Kavkaz. Stalno je provirivao kroz kolonadu, vrebao je... Odjednom se postideo svog nauma. "Puškin je" - misli on - "ogledalo ruske revolucije, a ja sam - svinja." I ode, klekne pred Puškina na kolena i kaže:

- Puškine - veli - gde ti je kinžal? Evo ti moje grudi!

Puškin se strašno smejao.

* * *

Sedi Puškin u svojoj sobi i razmišlja: "U redu, ja sam genije. Gogolj je takođe genije. Ali i Tolstoj je genije, i Dostojevski, pokoj mu duši, takođe genije! Pa gde je tome kraj?"

* * *

Lav Tolstoj veoma je voleo decu. Jednom šetao Tverskim bulevarom, kad, ispred njega ispade Puškin. Kao što je poznato, Puškin je bio niskog rasta. "Naravno, ovaj više nije dete, pre će biti da je dečak" - pomisli Lav Tolstoj. - "Ali svejedno, stići ću ga i pomilovati po glavi." I potrča da sustigne Puškina. A Puškin, koji nije znao šta Tolstoj namerava, uhvati maglu. Bežeći pored pozornika, on ga uzbuni tom nepriličnom jurnjavom na javnom mestu, te gorepomenuti pandur nagne za njim s ciljem da ga zaustavi. Posle je zapadna štampa pisala da se u Rusiji književnici podvrgavaju progonu od strane vlasti.

DŽORDŽ VILIJAM RASEL (1867-1935)

Rasel je imao veoma neobično umetničko ime, skraćenicu reči eon, koju je jednom iz nekog razloga koristio u potpisu. Na skupu književnika u Hamburgu, kada ga je neko ponudio pićem, škotski pesnik je odgovorio:

"Ne hvala, ja sam rođen pod gasom".

ŽAN ŽAK RUSO

Didro priča da mu je Ruso, kad je ovaj jednom prilikom došao da ga poseti u Monmoransiju, pokazavši mu jedno jezerce, poverio: "Ovde sam dvadeset puta pokušavao da skočim i da tako sebi prekratim život."

"A zašto niste?"

"Zato jer bi mi se voda, svaki put kad bih zamočio ruku, učinila prehladnom!", odgovorio je Ruso.

FRANKLIN DELANO RUZVELT

Američki predsednik Franklin Delano Ruzvelt (1882-1945) upravo se pripremao da održi svoj predizborni govor. Protivnici su prikupili veliki broj pristalica koji su počeli skandirati:

- Hoćemo da pojeftini mleko!

Ruzvelt se ipak snašao i povikao:

- Ja sam predsednik, a ne krava muzara!

SEUSERT TREĆI

Najpoznatiji faraon 12-te dinastije srednjeg egipatskog carstva, Senusert Treći (oko 1850. p.ne.), ponekad je znao da zarobljene kraljeve upregne u svoja trijumfalna kola. Jedan kralj se, koji je morao da vuče kola, neprestano osvrtao na točak kola, što pobudi Senusertovu pažnju. Upita zarobljenika šta znači njegovo ponašanje. Kralj odgovori:

- U točku vidim slike prolazne slave ovog sveta. Jedva je deo točka gore, na suncu, odmah je na zemlji, u prašini, i obratno.

Senusert se zamisli i vrati kralju slobodu.

JAN SOBJERSKI

Poljski kralj Jan Sobjeski (1624-1694) bio je primio odabrano društvo u goste. Prošao je dan, dva, tri, prošla je već čitava nedelja, i još više, a niko od gostiju nije nameravao da ode. Kralj je bio, doduše, gostoljubiv, ali je video da je gozba i pored svega prevazišla svaku meru. Naredio je da mu upregnu kočiju. Kad su ga svi začuđeno pitali šta to znači, on im je mirno odgovorio:

- Ako vi nećete otputovati, moram, razumljivo, ja.

STEVAN SREMAC

Sremac je bio beskrajno duhovit. Poznati profesor, akademik i višegodišnji predsednik SANU-a, Aleksandar Belić, bio je kratkovid. Jednom je ručao u kafani nagnut nad tanjirom, seckao meso i prebirao po tanjiru, kad ga je Sremac upitao: "Šta radite?"

Kad je Belić rekao da ruča, Sremac je dodao:

"Ja sam mislio da opravljate sat."

* * *

Knjižar Valožić predlagao je Sremcu da izda "Ivkovu Slavu" ali da skрати uvod, sredinu i kraj. Sremac je rekao: "Misliš da je moja priča, pas ratler, da mu se mogu potkusiti rep i uši."

* * *

Kada je završio "Pop Ćiru i pop Spiru", P. Popović je celu noć, sa njim šetao po Kalemegdanu. Pričajući o knjizi, Popović je rekao da je knjiga izvrsna, ali ima epizoda koje se ne uklapaju. Sremac je pitao: "Nosite li žaket?"

Popović je odgovorio: "Nosim!"

"Šta će ona dva dugmeta ostrag na njemu? E, pa, tako je sa onim epizodama u mojoj knjizi."

* * *

Kad se Sremac pojavio na vratima jedne kafane dočekao ga je uzvik "Aha". Tu su bili Simo Matavulj, Stevan Mokranjac, Brzak, Veselinović, koji je slavio desetogodišnjicu svog književnog rada. Slava je bila skromna: kafa, vino, pivo, duhovit razgovor, prekidan sviračima. Kada je vince udarilo u lice, a rakija reč otvorila, kako kaže pesma, nizale su se zdravice Janku Veselinoviću. Pisac je bio tronut, ustao je i rekao drugovima:

"Molim vas braćo, pijte malo lakše, ako mislite da dočekamo zoru, jer nas ima mnogo, a od treće banke ostalo je samo šest dinara, a ja više ni marjaša ne mogu da dodam."

* * *

Janko Veselinović, filosof Boža Knežević i pesnik Vojislav Ilić sedeli su u kafani "Kod prestolonaslednika". Sremac kaže da su tamo sedeli oni koji vole da popiju a ne pitaju koliko su popili nego koliko imaju da plate. Jednog dana nađu se sva trojica i u horu dobace kelneru:

"Momče, rakije!"

Kelner nije dobro čuo pa pita:

"Rakije? Kakve, molim?"

"Zelene, brate - reče Vojislav - One zelene, vidiš da je već jesen, daj da još malo uživam u zelenilu..."

"Te brate, te" - potvrdi Janko - "One zelene što je gorka. Krvavo zaradim, gorko pijem."

"Oh-hoj, Bože moj" - huknu filozof Boža - "Zaboga što pitate, pa gorke dabome. Gorke, ta i život je gorak..."

* * *

Pisac Stevan Sremac bio je u društvu u kojem se poveo razgovor i o porezu. Neko vreme je slušao razgovor, a zatim se i on uključi: - Mislím da bi od svih poreza najunosniji bio onaj na žensku ljepotu.

- Kako to?

- Jer bi ga svaka žena s oduševljenjem plaćala.

BERNAR ŠO (BERNARD SHAW)

Veliki engleski književnik nikako nije podnosio kritičare i smatrao ih je uglavnom promašenim piscima. U jednom većem društvu neki kritičar je nadglasavao sve prisutne, uporno hoteći da vodi glavnu reč. Ne mogav više podnositi nametljivca, Shaw se glasno obrati svom susedu:

- Eh, gospodine moj, kritičar vam je kao automobil: što je gori, sve više buči!

* * *

Neki engleski dramski pisac, početnik, pročitao je Shawu svoju dramu. Poznati pisac ovako je ocenio tekst:

- Za vas je još vrlo rano da pišete tako slabe stvari. Na to imaju pravo samo najpoznatiji književnici!

* * *

Služio kod Shawa neko vreme čovek po imenu Edward. Bio je sklon piću, pa ga je Shaw morao otpustiti:

- Otpuštam vas iz službe ne zato što prekomerno pijete, već zbog toga što vam to piće prekomerno udara u glavu!

* * *

Upitaše ga jednom da kaže šta je, po njegovom mišljenju, život. Odgovorio je:

- Budali radost, a čoveku zagonetka!

* * *

Kada je u New Yorku prikazivana njegova nova komedija, Shaw je, saznajući za veliki uspeh što ga je komedija postigla kod publike i kritike - iz Londona poslao telegram nosiocu glavne uloge:

- Ovakav uspeh još nije zabeležen!

Glumica je odgovorila:

- Preterujete!

Shaw je poslao naredni telegram:

- Mislio sam na komediju!

A glumica je odgovorila:

- I ja!

* * *

Shaw, koji je bio mršav, i pisac Gilbert Chesterton, koji je bio neobično deo čovek, svakom prilikom su izazivali jedan drugoga. Jednog dana reče debeli Chesterton mršavom Shawu:

- Kad god čovek pogleda vas pomislio bi da u ovoj zemlji vlada glad!

- A kad čovek pogleda vas, pomislio bi da ste za to krivi vi! - uzvratila Shaw.

* * *

Jednom prilikom u društvu upitaše Shawu (zbog njegovog netipičnog mišljenja o braku):

- Verujete li da je svako ko se oženi u petak čitavog života nesrećan?

- Naravno da verujem. A zašto bi petak bio izuzetak?

* * *

Mlada književnica ispitivala je Bernarda Shawa kakve su šanse mlade žene za udaju pa će:

- No, šta kažete kakve su moje šanse?

- Draga moja, na to bolje da ne mislite. - umiru je Shaw.

- A zašto da ne? - htela je znati mlada dama.

- Zato što vas smatram suviše inteligentnim da bi se zadovoljili mužem koji bi bio toliko glup da vas uzme.

* * *

Mlada, lepa glumica pisala je Shawu pismo u kojem je izrazila želju da s njim ima dete koje bi po njenom mišljenju bilo izvanredno jer bi nasledilo njenu ljepotu i piščevu duhovitost. Shaw je međutim vrati u stvarnost jednom jedinom rečenicom:

- A šta ako dete bude glupo kao vi, a lijepo kao ja?

* * *

Jednom je društvo temperamento raspravljalo o tome kako u Indiji s mrtvim mužem sahranjuju i njegovu ženu. Mlada žena će na to Shawu:

- Zar to nije strašno?

- Naravno, jadni muž! - potvrdi Shaw.

* * *

Shaw je jednom prilikom prisustvovao premijeri svoga dela. Publika je burno pljeskala, a jedan gospodin je uporno zviždao. Kada se oduševljenje publike stišalo, Shaw se okrene u pravcu odakle se čulo zviždanje i reče:

- Gospodine s vašom ocenom svoga rada potpuno se slažem. Ali šta možemo nas dvojica protiv čitave publike.

* * *

Shaw poveri mladom novinaru nekoliko podataka o svom budućem delu. Zatim mu reče:

- Da vam ispričam i sadržaj komedije koju sam upravo napisao.

- Dobro. - reče novinar.

- Prvi čin. Muž pita: "Da li me voliš?" Žena odgovori: "Obožavam te."
Drugi čin. Muž pita: "Da li me voliš?" Žena odgovori: "Obožavam te."
Treći čin. Muž pita: "Da li me voliš?" Žena odgovori: "Obožavam te."
Zavesa.

- Divno! Ali oprostite gde je tu zaplet? - upita novinar.

- Zaplet? Zaplet je u tome što u sva tri čina glumi ista žena dok je u svakom činu drugi muž.

* * *

Mladi "neotkriveni" pisac poslao je Shawu svoje novo delo da izrazi svoje mišljenje. Shaw odgovori:

- Vaše delo sadrži mnogo lepog i mnogo novog. Ali ono što je novo nije lepo, a što je lepo nije novo.

* * *

Mladi glumac molio je Shawa da mu napiše preporuku i Shaw mu na svoj način izađe u susret:

- Najtoplje preporučujem glumca gospodina R. Igra Hamleta, Cezara, Shaylocka, bridž i bilijar. Bilijar igra najbolje.

* * *

Shawu dođe jedan mladić i poče mu nadugo i naširoko objašnjavati da je ostavio studije medicine jer se želi posvetiti književnom radu i time koristiti čovečanstvu.

- Zato nije potrebno da postanete književnik.

- Zašto?

- Vi ste poslali zaslužni za čovečanstvo već time što ste se odrekli studija medicine.

* * *

Shaw nikako nije mogao podneti uobraženu aristokratiju. Kada je jednom primi pozivu kojem je pored ostalog pisalo:

- Lord C. biće kod kuće u utorak između četiri i šest sati, Shaw ga je vratio dopisavši " George Bernard Shaw također."

TAMERLAN

Veliki kan Tamerlan (Timur Lenk, 1336-1405) naručio je od slikara da mu izradi portret. Pošto je vladar imao samo jedno oko, zapretio je slikaru da će mu skinuti glavu ako se bude videla ta njegova mana. Boreći se da izbegne tu nesreću, umetnik se doseti i nacрта svog okrutnog gospodara kao borca koji lukom gađa neprijatelja i pri tom, razume se, zažmuri na jedno oko.

MARK TVEN (TWIN MARK, Samuel Langhorne Clemens) (1835-1910)

Jednoga dana neka gospođica upita Marka Twaina, čuvenog američkog humoristu, kakva je, po njegovom mišljenju, vrednost knjige.

- Čujte, vrednost knjige je neprocenjiva - odgovori Twain - ali varira prema prilici. Knjiga uvezena u kožu odlična je za oštrenje britve. Mala knjiga, kakve obično prave Francuzi, može odlično poslužiti da se stavi pod nogu od stola, ako je kojim slučajem malo kraća, pa se sto drma. Antikvarna knjiga, uvezena u pergament, može izvanredno poslužiti za

bacanje na mačku kada je čovek želi isterati iz kuće. I, najzad, atlas sa velikim stranama nezamenljiv je za čišćenje prozora...

* * *

Jednom je bio pozvan na ručak kod jedne porodice koja je mnogo držala do forme. Kad je prineo usnama prvu kašiku supe i srknuo, opekao je usta i jezik i ispustio i sadržaj iz usta i kašiku u tanjir.

Svi prisutni za stolom pogledali su se zgranuto, ali Twain se nije zbunio:

- Vidite, sad imate priliku da utvrdite kakva je razlika između inteligentnog čoveka i budale. Budala bi progutala ovu kašiku vrele supe i ne bi ništa rekla.

* * *

Neko je jednom zamolio Twaina da definiše grižu savesti. Veliki pisac je umesto odgovora ispričao ovu anegdotu:

- Kada sam bio mali, prišao sam jednoga dana kolicima nekog piljara i, iskoristivši priliku dok je taj razgovarao s mušterijom, ukrao sam mu jednu krušku. Odmah sam pobegao i sakrio se u jedan grm. Čim sam zagrizao krušku, osetio sam grižu savesti. Vratio sam se piljarovim kolicima, stavio sam ukradenu krušku na njeno mesto i uzeo drugu... zreliju!

* * *

Kad je bio mlad, učio je za brodskog krmanoša. Prolazeći svakodnevno kroz neki tesnac, kapetan mu je često govorio:

- Mark Twain (na engleskom jeziku to znaci: zabeleži dva).

Kad je kasnije postao humorista, setio se toga merenja, pa je uzeo pseudonim Mark Twain, po kojem ga i danas svi znaju.

* * *

Videvši da ispred groblja radnici podižu zid, Mark Twain upita:

- Šta to radite?

- Ograđujemo groblje zidom - odgovore radnici.

- Mislim da je to suvišan posao. Oni koji su unutra neće izaći, a oni koji su napolju nemaju nameru da uđu!

* * *

Jednom je slučajno u jednoj radnji oborio vazuu. Videvši to, trgovac odmah zatraži pola dolara kao odštetu za razbijenu vazuu. Kako nije imao sitno da vrati Twainu ostatak od jednog dolara, ponudi mu:

- Možete uzeti još jednu vazuu!

- O, hvala, radije ću još jednu razbiti - reče Twain i udari vazom o pod.

* * *

Dva američka novinara, koji su se zabavljali intervjujući poznate ljude, obratili su se Marku Twainu s pitanjem šta misli o raj, a šta o paklu.

- Na žalost, moram biti neutralan i uzdržati se od odgovora. Imam dobre prijatelje i u jednom i u drugom ambijentu!

* * *

Neki mesar koji je stanovao u susedstvu Marka Twaina, upita ga da li je on, zaista, napisao sve one knjige koje se nalaze u izlogu knjižare, a on mu odgovori:

- Jeste, ja sam ih napisao, ali vi ste ih stvorili...

TIN UJEVIĆ

Čuvena anegdota vezana je za Tina Ujevića poznatog po nekonvencionom ponašanju. Možda sebi ne bi nikada kupio novo odelo da ga konobari hotela "Moskva" jednog dana zbog neurednosti nisu izbacili iz restorana rekavši mu: "Upristoji se, pa dođi." Ujević je kupio belu košulju i frak, ali sakrivene u torbi, poneo je i svoje stare stvari. Ušao je u hotel lepo odeven i naručio odmah pet litara kuvane rakije. U toaletu se presvukao i ponovo se pojavio u uobičajenom izdanju sa frakom koji je potopio u šerpu sa rakijom, a zaprepašćenom kelneru poručio: "E, a sad prodaj ovaj frak, pa naplati piće".

VAJLD (WILDE)

Oscar Wilde odluči prisustvovati premijernoj pozorišnoj predstavi jednog usputnog poznanika. U njegovoj loži sedeo je i autor drame. Wilde ni posle prvog ni posle drugog čina ne izusti ni reč. Zatim se autor ohrabri i upita ga kako mu se dopada predstava. Wilde zamišljeno reče:

- Napolju mora da pada strašna kiša.

- Zašto?

- Jer niko ne odlazi s predstave.

FRIDRIH VILJEM II

Pruskog kralja Fridriha Viljema II (1744-1797) je u njegovoj poslednjoj bolesti lečio hanoverski lekar Cimerman.

- Da li ste mnogo ljudi poslali na onaj svet? - upita ga kralj.

- Ne toliko kao Vi, pa ni slavan nisam postao kao što ste postali Vi.

FRIDRIH VILJEM III

Pruski kralj Fridrih Viljem III (1770-1840) bio je veoma ćutljiv. Ako je već morao da otvori usta, izgovorio bi samo po neku reč. Kada se jednom lečio u banji, saznao je da se među gostima nalazi i jedan Mađar koji je, navodno, još šutljiviji od njega. Zato je odlučio da ga upozna.

Na prvoj narednoj šetnji pretstavili su mu Mađara. Njihov razgovor vodio se zaista odsecno.

- Reuma? - počeo je kralj.
- Žuč!
- Vojnik?
- Magnat!
- Tako.
- Detektiv? - upitao je Mađar.
- Kralj.
- Čestitam.
- Hvala.

VOLTER (VOLTAIRE)

Voltaire je neko vreme proveo na dvoru pruskog kralja Friedricha. Jednom je s kraljem krenu na reku na veslanje. Kada su stupili u čamac Voltaire primeti da u čamac ulazi voda i naglo skoči na obalu. Kralj, koji je ostao u čamcu, s osmehom reče:

- Zar se toliko bojite smrti?
- Naravno da se bojim, na svetu je mnogo kraljeva, ali je samo jedan Voltaire.

DŽORDŽ VAŠINGTON

Prvi predsednik SAD, Džordz Vašington (1723-1799), nije imao smisla za humor. Zabeleženo je da se samo jedanput u životu našalio, i to za vreme rasprave o američkom Kongresu, kada su predlagali da redovna vojska broji samo tri hiljade vojnika.

- U redu! - reče Vašington. Ali samo pod uslovom da unesemo u zakon i odredbu po kojoj našu državu može napasti samo dve hiljade neprijateljskih vojnika.

POSLE RUČKA

Jednog dana Žorž Sand je ručala kod Balzaka u njegovom stanu u ulici Kasini u društvu jednog svog prijatelja. Meni ručka je bio izvanredan: supa sa mlekom, kuvana govedina, dinja i šampanjac. Balzak je sve

nadgledao, obučen u svoju napadnu kućnu haljinu, svilenu, sa cvetićima, u kojoj je izgledao vrlo gordo. Kad su se gosti spremali da pođu svojim kućama, on htjede da ih otprati do Odeona u toj kućnoj haljini. U to vreme kvart Opservatorije nije imao plinskih svetiljki. Imao je ručne svećnjake u koje su se postavljale upaljene sveće. Žorž Sand htjede da ga odvrati od namere da je prati.

- Ostanite kod kuće, reče mu ona, da vas ne pokradu za vreme dok nas pratite ili da vas po povratku ne ubije kakav zločinac.

- Nema opasnosti, odgovori Balzak smejući se - ako me lopovi budu smatrali za ludaka, imaće obzira prema mojoj smušenosti, a ako me drže za princa, u tom slučaju će se plašiti da su privukli revnosnu policiju.

I tako je autor "Šagrinske kože" otpratio svoje goste do Odeona, ogrnut svojim lepim sobnim ogrtačem, gologlav i noseći upaljeni svećnjak u ruci...

KAFA I ČAJ

Kakve je samo boje kafa bila i kakvog ukusa! Balzak ju je sam kuvao ili u najmanju ruku morao je biti prisutan uvek dok se kuva - znalački, sa izvesnom suptilnošću i zadivljenjem, kafa je za njega bila važna koliko i njegov talenat. Tu kafu su sačinjavale tri vrsta zrna: burbon, martinik i moka. Burbon je on kupovao u ulici Monblan, martinik je kupovao u ulici Vijej Odrijet, a moku u predgrađu Sen Žermen kod jednog bakalina iz Univerzitetske ulice. Ja sam ga jednom ili dva puta pratio na tim putovanjima u potrazi za dobrom kafom. Te trke za kafom po Parizu uvek su trajale najmanje po pola dana. Ali za dobru kafu vredi i više trčati. Stoga je Balzac-ova kafa bila uvek bolja od ostalih. Pokatkad se pila posle čaja.

A taj čaj, fini kao duvan iz Latakija, žut poput venecijanskog zlata, bez sumnje je bio dostojan hvale kojom ga je Balzak obasipao pre no što vam ponudi da ga degustirate: ali uistinu trebalo je izdržati tu vrstu preširokog uvoda njegovog pre no što dobijete pravo da uživete u toj degustaciji. Samo prilikom zvonjave zvona o praznicima on ga je vadio iz jedne kamčatske limenke u koju ga je zatvarao kao nekavu relikviju, pa ga je polako izvlačio iz hartije ispisane hijeroglifima...

Balzak je tvrdio, da ako se ko tri puta napije ovog čaja, oćoravi u jedno oko, a ako ga popije šest puta, postaje potpuno slep. Neophodno je dakle bilo prethodno ga konsultovati. I tako, kad je Žan Loran htelo da popije jednu šolju tog famoznog čaja koji simoblizuje mesta iz Hiljadu i jedne noći, uzviknuo je:

- Ja rizikujem jedno oko, sipajte!

MARK TVEN

Jednom je bio pozvan na ručak kod jedne porodice koja je mnogo držala do forme. Kad je prineo usnama prvu kašiku supe i srknuo, opekao je usta i jezik i ispustio i sadržaj iz usta i kašiku u tanjir.

Svi prisutni za stolom pogledali su se zgranuto, ali Twain se nije zbunio:

- Vidite, sad imate priliku da utvrdite kakva je razlika između inteligentnog čoveka i budale. Budala bi progutala ovu kašiku vrele supe i ne bi ništa rekla...

* * *

Neko je jednom zamolio Twaina da definiše grižu savesti. Veliki pisac je umesto odgovora ispričao ovu anegdotu:

- Kada sam bio mali, prišao sam jednoga dana kolicima nekog piljara i, iskoristivši priliku dok je taj razgovarao s mušterijom, ukrao sam mu jednu krušku. Odmah sam pobegao i sakrio se u jedan grm. Čim sam zagrizao krušku, osetio sam grižu savesti. Vratio sam se piljarovim kolicima, stavio sam ukradenu krušku na njeno mesto i uzeo drugu... zreliju!

DANTE ALIGHIERI (1265-1321)

Priča se da je Dante imao neverovatno dobro pamćenje. Jednoga dana sreo je čoveka koji ga upita:

- Koje je najbolje jelo?
- Jedno jaje - odgovori pesnik.

Godinu dana kasnije isti prolaznik sretne Dantea i upita ga:

- Sa čime?
- Sa solju - odgovori spremno Dante.

DŽEJMS METJU BARI (Autor Petra Pana)

Barijev prijatelj nije mogao a da ne primeti kako ovaj iz dana u dan za ručak naručuje prokelj. Kada ga je upitao zašto to čini, Bari je odgovorio: "Sam naziv tako lepo zvuči da prosto ne mogu a da ga ne naručim".

Jednom je na nekoj večeri sedeo pored Džordža Bernarda Šoa kada su čuvenom piscu doneli njegov uobičajeni vegetarijanski obrok koji se sastojao od zelene salate i nekog preliva. Bari se sagnuo, zagledavši se prvo u salatu, a potom u Šoa upitavši onako u poverenju, "Reci mi jednu stvar Šo, jesi li ti to već jeo ili ćeš tek sada da počneš?"

ARNOLD BENET

Pisac je bio neurotični ekscentrik koji je sve radio po specijalno određenim pravilima. Kada bi njegova kućna pomoćnica stavila čaj u prokuvanu vodu, gledao bi na sat i tačno četiri minuta kasnije izdao uputstvo da mu se čaj sipa.

(Piščev kraj bio je ironičniji od kraja bilo kojeg njegovog romana. Umro je od tifusa koji je dobio pošto je u Parizu ispio čašu vode kako bi dokazao da je ista bezbedna za piće.)

KOLET de ŽUVENEL (ćerka čuvene francuske književnice Kolet)

Ćerka je bila ponosna na svoju slavnu majku i obožavala je. Ni kao dete nije zamerala majci što sate i sate provodi za radnim stolom pišući, ni što često putuje na književne večeri i promocije svojih knjiga. Jer kad je bila kući, Kolet je bila veoma nežna i požrtvovana majka. Doduše, puritansko društvo početkom XX veka smatralo je da su život i ponašanje ove književnice skandalozni, jer se razvela i od svog drugog muža, oca svoje kćeri, promenila nekolicinu ljubavnika i u mlađim danima igrala u pozorištu uloge u kojima je bila veoma oskudno obučena.

Nisu mogli da joj oprostite ni što se posle desetogodišnje ljubavne veze sa 16 godina mlađim Morisom Gudekoom udala za njega, a imala je 62 godine. Kada je izbio II svjetski rat Morisa su Nemci zatvorili, pa je kćerka pozvala svoju obožavanu majku da napusti Pariz i preseli se kod nje, u Korezu. Kolet je pristala, ali je bila veoma nesrećna jer je brinula za muža. Ali i dalje se bavila pisanjem.

Da bi razveselila majku, kćerka je za majčin prvi rođendan u izbeglištvu pripremila malu svečanost, na koju je pozvano i nekoliko prijatelja. Kolet je bila duboko dirnuta ovom pažnjom, a posebno trudom kćeri da u ratnim danima oskudice nabavi namirnice i uz savete lokalnog poslastičara napravi rođendansku tortu.

Torta je nazvana "Kolet". Kasnije je Kolet isticala da je ni 4 dobijena ordena Legije časti, ni izbor za Gonkurovu akademiju koja dodeljuje najveće književne nagrade u Francuskoj, nisu toliko obradovali i uzbudili koliko ta jednostavna, ali ukusna torta u danima rata....